

IDEAL-EU

Jornada de participació ciutadana europea sobre el canvi climàtic

Instant Report

Dissabte
15.11.2008

Informa final provisional

integrating the drivers of e-participation at regional level in europe

Josep Vendrell

Secretari de Relacions Institucionals i Participació
de la Generalitat de Catalunya

Breu intervenció per a la videoconferència:

Bon dia a tots i totes. Avui les tres regions que participem en aquest projecte IDEAL – UE estem fent una lloable contribució a la construcció de la democràcia, a la construcció d'Europa y a la construcció d'un món millor. Estem construint democràcia perquè hem fet un exercici de participació ciutadana molt intens, que culmina avui, i amb gent jove, els veritables ciutadans i ciutadanes europeus d'un futur molt proper. Estem construint Europa perquè comptem amb el seu suport i perquè confiem en el seu paper polític per fer front als problemes globals, i per això li dirigirem les conclusions que extraguem avui. I estem construint un món millor perquè el tema que tractem, el canvi climàtic, és un dels principals reptes que afrontem el conjunt de la humanitat i cal comprometre's decididament amb la seva solució. Per tot això és un plaer poder celebrar aquesta jornada avui i a tots us vull donar les gràcies per fer-ho possible.

Intervenció d'inauguració (per als joves que participen a les jornades):

Bon dia a tots i totes. Avui vosaltres sou els protagonistes d'una experiència extraordinària: la de participar per decidir com volem que es tracti un problema que afecta a tot el món: el canvi climàtic. Vosaltres teniu la possibilitat d'influir i d'incidir en les decisions que ens afectaran a tots.

Durant el darrer mes heu dut a terme un procés de preparació força intens: heu dut a terme debats a les aules; alguns heu tingut l'oportunitat d'escoltar a especialistes en canvi climàtic que us han explicat la importància del problema; heu tingut l'ocasió d'escoltar a tècnics de la Direcció General de Participació explicar-vos els avantatges de la participació ciutadana; heu pogut expressar les vostres opinions en una pàgina web, interactuar amb especialistes en canvi climàtic i representants d'organitzacions ecologistes... Avui ja compteu amb una preparació prèvia. No veniu aquí a opinar sobre coses que us arriben de nou. Us heu informat, heu debatut i heu pensat sobre el tema del canvi climàtic. Aquesta és una part essencial de la participació: conèixer el tema que es tracta per poder prendre les millors decisions.

Finalment avui podreu comprovar per a que ha servit tota aquesta preparació. Perquè la vostra opinió serà escoltada per les institucions europees.

És possible que us pregunteu què té tot això d'extraordinari a banda de l'afegit de feina que us ha suposat tot això i d'haver de llevar-se tan d'hora un dissabte.

Doncs vull citar-vos cinc aspectes que converteixen aquesta experiència en un procés i participació molt important per a vosaltres i per al conjunt de la societat i que m'agradaria destacar.

1) El primer a destacar és que els protagonistes sou vosaltres, els i les **joves**. I això és rellevant per dues raons.

a. **La primera perquè els joves és un col·lectiu sovint oblidat quan els polítics prenen les decisions.** La política pren moltes decisions que us afecten, però sense que vosaltres pugueu dir la vostra al respecte. Per això aquest procés és innovador i ambiciós perquè posa els joves en el centre de les decisions.

b. La segona raó per la qual aquesta activitat és rellevant és **perquè precisament els joves tenen molt a dir en la qüestió que serà debatuda avui: el canvi climàtic.** Tothom tenim la responsabilitat d'actuar sobre aquest problema, però vosaltres sou els qui més podeu patir les conseqüències en el futur si no es fa res per evitar-ho.

2) El segon aspecte que fa que sigui un projecte molt rellevant és que aquest projecte, el projecte IDEAL-EU en el qual heu participat, inclou l'ús de **noves tecnologies** en les seves diverses fases d'una manera mai abans utilitzades. Vosaltres les coneixeu prou bé i sabeu les possibilitats que ens donen per posar en comú persones que potser es troben a l'altra punta del món. I també per buscar informació de tot tipus. I, per que no, també per votar i decidir d'una manera fàcil i còmode. **Les noves tecnologies estan sent cada cop més protagonistes de les nostres vides, però encara no massa de la presa de decisions polítiques. Queda molt camí per explorar i avui hem donat un pas més.** Així, d'aquesta manera, les noves tecnologies, ens serveixen per a facilitar, millorar, incrementar la participació, acostar la participació als ciutadans, en aquest cas a vosaltres, els joves; i permetre a més que el debat sigui europeu.

3) En tercer lloc, aquestes activitats en les quals esteu participant són importants perquè suposen **un exercici de ciutadania.** És a dir, quan vosaltres debateu, quan us informeu, quan escolteu els arguments d'altres (del professor, d'un especialista, d'un company), quan delibereu, quan intercanvieu opinions, i quan finalment decidiu esteu realitzant un exercici de ciutadania i de democràcia.

Ja se que molts joves es miren la política amb desconfiança i desinterès. Però heu de tenir molt clara una cosa: vosaltres podeu passar de la política, però la política no passarà de vosaltres. El que es decideix al Parlament de Catalunya, al Congrés dels Diputats o al Parlament Europeu us afecta. Per això és millor

que tinguin en compte la vostra opinió, perquè si no prendran decisions igualment però sense tenir-vos en compte. Per això és important que participeu.

I avui esteu participant, perquè participar significa fer arribar als representants polítics la vostra opinió, informar-los de quines són les vostres preferències, de què és el que necessiteu. I perquè participar significa implicar-se en els problemes que ens afecten a tots.

El subratlle que no es tracta només de debatre, de discutir entre vosaltres. **Vull tornar a destacar que el resultat del que decidiu aquí es dirigirà als representants polítics del Parlament Europeu per a que ho tinguin en compte a l'hora de decidir com actuar. Abans deia que moltes vegades als joves no se'ls escolta, no se'ls té en compte. Doncs bé, ara teniu l'oportunitat de comunicar la vostra opinió, ara teniu un canal, un mitjà per fer arribar l'opinió dels joves als representants polítics.**

4) En quart lloc, abans comentava que aquest projecte es realitza gràcies al suport i a la confiança que la Unió Europea ha tingut en ell; però el més important és que aquestes discussions, aquestes deliberacions, es realitzen simultàniament en diversos països de la Unió Europea. És a dir, **és un debat europeu**. En ocasions s'escolta dir que Europa, la Unió Europea, és alguna cosa molt allunyada dels ciutadans. Potser ho percebeu així però el que és segur és que les decisions que es prenen en la Unió Europea us afecten decisivament i cada vegada més.

Per això és molt necessari que tots i totes siguem conscients de la importància de la Unió Europea, que ens informem i debatem de les qüestions sobre les quals ha de decidir. I donat que les decisions que es prenen en la Unió Europea afecten a tots els països europeus, el debat i la discussió entre els ciutadans ha de ser també a nivell europeu, que impliqui a ciutadans dels diferents països. **Per tant, aquests dies de debat i la jornada d'avui són també una manera de millorar la democràcia de la Unió Europea i d'exercir la ciutadania europea.**

5) Finalment, el cinquè aspecte que converteix la vostra participació en alguna cosa extraordinàriament important, l'últim punt que volgués esmentar, és que aquest és un debat important pel tema que tracta: **el canvi climàtic**.

No insistiré ara en l'enorme desafiament que el canvi climàtic suposa per a totes les societats del planeta ni en la urgència d'intervenir sobre aquest problema. Al llarg d'aquestes setmanes i encara avui heu tingut l'oportunitat d'informar-vos, de debatre, d'escoltar a experts, de preguntar-los i de mostrar

la vostra opinió. Estic segur que ara teniu major informació sobre la necessitat d'actuar davant aquest fenomen.

Però si vull insistir que és aquest és un problema que ens afecta globalment a tots els països del planeta. Per tant hem de prendre decisions globalment. L'èxit de les decisions que es prenguin depèn que diversos països coordinin les seves actuacions en un mateix sentit. Per això és important que la Unió Europea s'impliqui i per això és important que el debat sigui europeu, que el debat també sigui coordinat entre ciutadans de diferents països, que el document que rebí el Parlament Europeu sigui el resultat de les discussions portades a terme a Catalunya però també en altres països. Si el problema és global és necessari actuar localment però també globalment per a tenir èxit. I per això aquesta contribució vostra és més important que el que a primera vista pugui semblar.

Per a acabar vull donar-vos les gràcies, a vosaltres, als vostres professors, a les vostres entitats, a totes les persones que han col·laborat en aquest procés; vull agrair-vos que hàgiu participat, que aneu a participar avui. Vull agrair-vos la vostra implicació i la vostra contribució, una contribució que serà considerada pel parlament Europeu juntament amb unes altres. Però una contribució que pels cinc aspectes que abans us comentava és una contribució qualitativament molt rellevant. **Una contribució de la qual us heu de sentir orgullosos; mai abans ningú havia participat en un procés d'aquestes característiques. I per això, a més d'agrair-vos la vostra contribució vull felicitar-vos molt sincerament pel vostre treball.**

Inici de la Jornada

Sessió introductòria

Per quines raons heu decidit participar i què espereu de la jornada?

- Aportar idees pel nostre futur i aprendre sobre el tema.
- És un tema interessant i prou important.
- Preocupació pel planeta.
- Buscar solucions pel medi ambient i per l'esgotament de les energies no renovables.
- Per conèixer les opinions dels companys i posar-les en comú.
- Perquè els joves són el futur i el futur és dels joves.

Altres comentaris:

- “He vingut perquè penso que tots els joves ens hem d'unir, encara que no servirà de gaire”.
- “Per debatre sobre la responsabilitat del canvi climàtic: és dels joves, que són el futur, dels ciutadans en general, dels governs?”
- Veiem el projecte amb escepticisme: els governs ens demanen l'opinió però després fan el que volen. A més s'haurien d'implicar totes les regions i no només tres.

Inici de la Jornada

Sessió introductòria

Qui som

Preguntes de votació i resultats

D'on véns?	
1	Regió Toscana
2	Poitou-Charentes
3	Catalunya
4	Altres
Vots perduts 0.77%	

Quants anys tens?	
1	De 14 a 19
2	De 20 a 24
3	De 25 a 30
4	Més de 30
Vots perduts 0.4%	

Inici de la Jornada

Sessió introductòria

Qui som

Preguntes de votació i resultats

Ets	
1	Dona
2	Home
Vots perduts 0.19%	

Quin és el teu nivell d'estudis?	
1	Només tinc el títol d'Educació primària
2	Estic estudiant secundària
3	Estic estudiant a la Universitat
4	Altres
Vots perduts 0.01%	

Inici de la Jornada

Sessió introductòria

Qui som

Preguntes de votació i resultats

Quina és la teva ocupació?	
1	No estic ocupat
2	Estudiant
3	Treball fixe
4	Treball temporal
5	Altres

Com et mous normalment per anar al centre d'estudis o a la feina?	
1	A peu
2	En bicicleta
3	Compartint cotxe
4	Amb transport públic
5	Amb cotxe
6	Altres
Vots perduts 0.8%	

Inici de la Jornada

Sessió introductòria

Qui som

Preguntes de votació i resultats

On vius?

1	Al centre de la ciutat
2	Als afores de la ciutat
3	A un poble
4	Al camp
5	Altres

Part comuna: canvi climàtic i energia a Europa

Sessió I

Quin tipus d'energies per a l'Europa del demà?

COM PODRIA EUROPA REDUIR L'ÚS DELS CARBURANTS FÒSSILS?

- Disminuir l'ús del cotxe, de la moto, fer servir més el transport públic.
- Fomentar les energies renovables per a les indústries i les empreses i limitar l'ús de les no renovables.
- Encarir els preus dels recursos a mesura que es van exhaurint.
- Utilitzar l'energia nuclear, que és més neta, tot i que pot donar problemes.

Altres comentaris

- Es donen motius de perquè reduir-ne el consum: contaminen, fan mala olor, són escassos, la seva obtenció genera conflictes territorials i guerres.
- "Seria millor que el petroli acabi com abans millor".

PER QUIN MOTIU CREUS QUE LES FONTS D'ENERGIA RENOVABLES ESTAN ENCARA POC DIFUSES?

- No poden abastir tot el nostre consum abusiu, però es podria anar canviant.
- Hi ha interessos contraposats com els de les multinacionals, els països productors i altres actors.
- Tot i que existeix tecnologia hi ha interessos econòmics que interfereixen a la presa de decisions polítiques: s'acabarien els monopolis d'alguns països.
- Els governs i les administracions no ho tenen com a prioritat: no estan disposats a gastar diners a curt termini en aquest problema, quan arribi el problema ells ja no hi seran.
- L'energia hidràulica és positiva però pot alterar el sistema natural dels rius. Les energies renovables tenen impacte paisatgístic i ambiental, però també les no renovables.

Part comuna: canvi climàtic i energia a Europa

Sessió I

Quin tipus d'energies per a l'Europa del demà?

QUINES MESURES ES PODRIEN UTILITZAR PER REDUIR LES EMISSIONS DE CO2?

- L'educació i la concienciació a les persones ja des de l'escola.
- Potenciar una bona xarxa de transport públic, oferint un bon servei a un preu assequible.
- Potenciar l'ús de la bicicleta com a sistema de transport públic (bicing).
- Promoure el reciclatge multiant els qui no el practiquen o premiant els que ho fan.
- Fomentar la reducció de l'ús de l'automòbil: compartir cotxe (descompte a les autopistes), posar peatges a les ciutats, apujar el preu del parking...
- Que les mesures sancionadores per contaminar siguin més altes i s'apliquin (més exigència).
- La informació que es dóna sobre la necessitat de reduir les emissions de CO2 és massa sofisticada i científica, s'hauria de trobar una manera més directa i senzilla de transmetre el missatge.

Altres comentaris

- Sols no podem fer res, si no tenim el suport dels polítics.
- Lo òptim és que cadascú utilitzi l'energia que pugui generar.

Part comuna: canvi climàtic i energia a Europa

Sessió I

Preguntes de votació i resultats

Quin tipus d'energies per a l'Europa del demà?

Quina és la raó més convincent per reduir l'ús de combustibles fòssils?	Quin dels passos següents és el més efectiu per tal de reduir les emissions d
1 que implica danys globals	1 desenvolupar l'ús d'energies renovables
2 que no vull que el meu país sigui dependent de països exportadors	2 Promoure l'us de mitjans de transport individuals i públics més eficients
3 que són massa cars i que s'estan acabant	3 augmentar l'eficiència energètica per a les tecnologies i els processos de producció d'equipaments
4 que el control de combustibles fòssils genera conflictes i inestabilitat geopolítica	4 reduir el consum energètic
5 altres	5 invertir en la recerca d'implantacions d'energia nuclear de nova generació
6 no ho sé	6 Major conscienciació i sensibilització sobre l'impacte i els efectes de les emissions de CO2
Vots perduts 0.43%	7 altres
	Vots perduts 0.82%

Part comuna: canvi climàtic i energia a Europa

Sessió I

Preguntes de votació i resultats

Quin tipus d'energies per a l'Europa del demà?

Per què les energies renovables no s'han estès encara?

1	perquè són cares i la gent encara no està preparada
2	perquè són poc eficients en termes de producció d'energia
3	perquè és difícil arribar a un acord amb la població local a l'hora d'instal·lar-ne plantes
4	Perquè és difícil canviar la mentalitat i els hàbits de les persones
5	perquè són poc conegudes
6	perquè no hi ha una voluntat política seriosa
7	Perquè els lobby dels països productors de petroli son massa forts
8	altres

Vots perduts 0.62%

Penses que és responsable promoure plantes nuclears?

1	sí
2	no
3	no ho sé

Vots perduts 0.64%

Part comuna: canvi climàtic i energia a Europa

Sessió I

Preguntes de votació i resultats

Quin tipus d'energies per a l'Europa del demà?

Quin és el teu punt de vista sobre la importància de l'escalfament global que està implicant els sectors econòmics i financers globals?

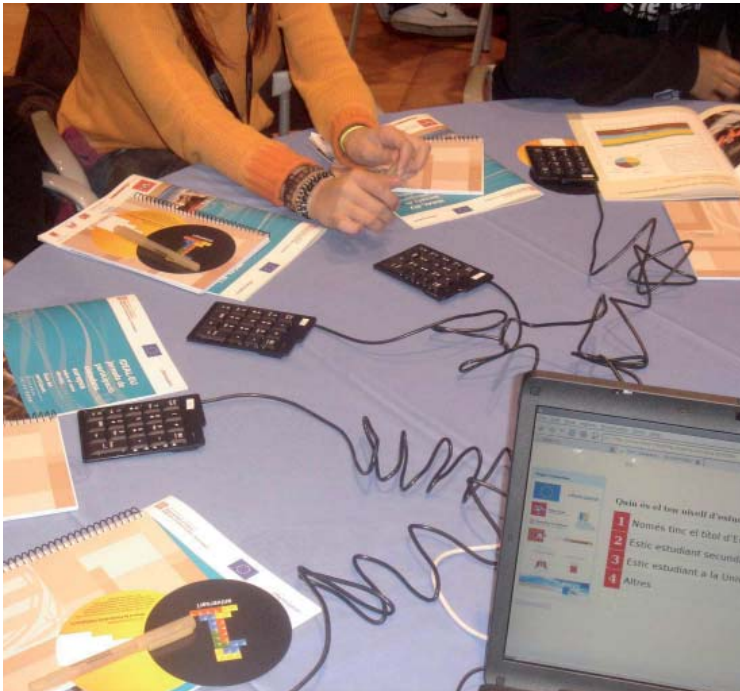
1	La crisi econòmica és molt greu i el canvi climàtic hauria de ser més important
2	La Unió Europea hauria de ser més tolerant amb els països que es afrontant problemes econòmics importants i que tenen més problemes per arribar a l'objectiu 20-20-20
3	Tots els estats membres s'han de marcar la fita d'arribar a l'objectiu 20-20-20
4	altres

Vots perduts 1.47%

Part comuna: canvi climàtic i energia a Europa

Sessió 2

Com podem reduir el consum d'energia?

EL CONSUM D'ENERGIA S'INCREMENTA DIA A DIA. COM PENSES QUE AQUEST PROBLEMA POT SER RESOLT?

- Reduir la contaminació visual, assecar la roba a l'aire lliure, instal·lació de semàfors amb LEDs i fanals amb bombetes de sodi, eliminar el "stand by", etc.
- Utilitzar electrodomèstics més eficients.
- Acondicionar les vivendes i edificis per l'estalvi d'energia.
- Utilitzar mètodes tradicionals per abaixar la temperatura a casa, crear edificis adaptats al clima.
- Conscienciació, els governs haurien d'augmentar els preus de les energies fòssils.
- Penalitzar el consum energètic abusiu, en comptes d'apujar-ne preus.
- Caldria signar un compromís internacional sobre la reducció del consum energètic i dotar les autoritats internacionals de poder real per fer-lo complir.

Altres comentaris

- La crisi contribueix positivament en alguns aspectes perquè es consumeix menys, però d'altra banda la gent no inverteix en noves tecnologies que contribueixin en la reducció d'emissió de CO₂.
- Tornar al segle XVI, però amb la mateixa política i la tecnologia seria només per investigacions científiques.

Part comuna: canvi climàtic i energia a Europa

Sessió 2

Com podem reduir el consum d'energia?

COM PODRIES CANVIAR ELS TEUS HABITS DIARIS?

- Consumir productes locals i de temporada.
- Agafar el transport públic si es millorés (més barat, puntual, nocturn).
- Reutilitzar l'aigua residual.
- Posar sensors per a l'estalvi d'aigua i de llum.
- Canvi d'horaris per tal de consumir menys.

Altres comentaris

- A nivell particular renunciaria al mòbil i al cotxe com a coses perjudicials i que no necessitem.
- Eliminar l'alumini de l'entrepà.

QUÈ PENSES DEL MODEL ACTUAL DE DESENVOLUPAMENT?

- L'actual sistema no és sostenible, perquè perjudica als països en vies de desenvolupament.
- La societat actual fomenta el consum perquè ens dona el missatge que quan més consumeixes millor ets.
- No respecta les futures generacions, no importa allò que pugui passar d'aquí a uns anys.
- Està molt centralitzat i molt basat en el països rics

Altres comentaris

- Hauríem de copiar-nos del Brasil que el 18% de l'energia ve de la biomassa.
- "L'únic que val la pena conservar és l'ordinador".
- Canviar l'actual model crearia conflictes.
- "Estem molt mimats"

Part comuna: canvi climàtic i energia a Europa

Preguntes de votació i resultats

Sessió 2

Com podem reduir el consum d'energia?

Com veus el sistema modern de desenvolupament?		
1	no és sostenible per al planeta, s'ha de trobar un model nou	30.06 %
2	és l'única possibilitat per crear benestar econòmic i crec que és l'única elecció que tenim	1.67 %
3	està basat en un consum elevat, però podríem autolimitar-nos i aconseguir el mateix grau de satisfacció que tenim avui en dia	19.21 %
4	la reducció no és necessària, el desenvolupament tecnològic resoldrà el problema	1.04 %
5	No té en compte els diferents consums entre el Nord i el sud	6.05 %
6	No representa un esforç global a favor de la sostenibilitat i no respecta les futures generacions.	37.58 %
7	altres	2.92 %
Vots perduts 1.47%		

Cada dia es consumeix més energia. Què creus que s'ha de fer en primera instància?		
1	produir fins més energia per mantenir el nostre estil de vida	2.08 %
2	consumir menys energia, gràcies a la millora de l'eficiència tecnològica	22.45 %
3	consumir menys energia reduint les nostres necessitats: petits canvis a gran escala	38.67 %
4	reduir els costos de l'energia per fer-la accessible a tothom	4.16 %
5	apujar els costos de l'energia com a incentiu per reduir-ne el consum	3.95 %
6	Modificar el medi ambient urbà per augmentar l'eficiència energètica.	5.82 %
7	Promoure la sensibilitat respecte a l'impacte del consum energètic	21.21 %
8	altres	0.83 %
Vots perduts 0.83%		

Part comuna: canvi climàtic i energia a Europa

Preguntes de votació i resultats

Sessió 2

Com podem reduir el consum d'energia?

Penses que és just demanar als ciutadans que estalviïn energia i que parin atenció als seus costums (en matèria de consum, ús de recursos, etc)?		
1	sí, però només amb una gratificació econòmica	4.4 %
2	no, és una interferència en temes personals i en la llibertat d'elecció	2.31 %
3	sí, però les institucions locals i les companyies haurien de ser els primers a predicar amb l'exemple	54.09 %
4	sí, és l'obligació de tothom	35.01 %
5	altres	2.52 %
Vots perduts 1.67%		

A quin dels teus hàbits diaris podries renunciar?		
1	utilitzar el cotxe o la moto una vegada per setmana	2.71 %
2	1. mantenir la temperatura de casa 1° C per sota a l'hivern i no utilitzar sistemes d'aire condicionat a menys de 25° C	14.61 %
3	1. evitar comprar alguns aliments importats de països estrangers i comprar-ne de locals per reduir les emissions de CO2 causades pel transport	11.27 %
4	abaixar preus (estic d'acord a pagar més per un producte o servei respectuós amb el medi ambient)	10.86 %
5	introducció de sistemes per reduir la pèrdua tèrmica en la planificació d'edificis	39.25 %
6	utilització d'electrodomèstics elèctrics de baix consum d'energia	15.45 %
7	no ho sé	5.01 %
Vots perduts 0.84%		

Part comuna: canvi climàtic i energia a Europa

Preguntes de votació i resultats

Sessió 2

Com podem reduir el consum d'energia?

A què renunciaries per reduir el consum energètic en els serveis públics?		
1	calefacció/aire condicionat en el transport públic	4.6 %
2	illuminació de carrers a algunes hores de la nit	14.64 %
3	una temperatura un 1°C per sota a les escoles i a les instal·lacions esportives durant l'hivern i no utilitzar sistemes d'aire condicionat a menys de 25° C	11.72 %
4	ascensors i escales mecàniques en edificis públics (que els utilitzin només les persones amb dificultats de mobilitat)	7.95 %
5	introducció de sistemes per reduir la pèrdua tèrmica en la planificació d'edificis	55.02 %
6	no ho sé	5.65 %
Vots perduts 0.42%		

Què penses que podria ser el més eficaç per conscienciar el sector industrial sobre la reducció del consum energètic?		
1	preus d'energia més alts per forçar les companyies a reduir el consum d'energia	5.12 %
2	incentius econòmics per a les companyies que opten per noves tecnologies, eficaçes energèticament	35.04 %
3	lleis per sancionar i evitar malbarataments d'energia	37.91 %
4	un certificat energètic obligatori dels productes per informar els consumidors sobre els productes fabricats amb menys energia	15.78 %
5	no ho sé	4.3 %
Vots perduts 1.85%		

Part regional

Sessió 3

El residus

COM CREUS QUE ES PODRIA FOMENTAR A CATALUNYA LA REDUCCIÓ DE RESIDUS?

- Utilitzar personatges coneguts per a promocionar les tres R: Reduir, reutilitzar i reciclar.
- Prohibir el llançament de residus tòxics als rius o al mar.
- Reomplir tupperwares de productes de granel, utilitzar carmenyoles en comptes de paper d'alumini o altres envoltoris no reciclables.
- Utilitzar les plantes de compostatge per reciclar la matèria orgànica.
- Utilitzar filtradors d'aigua en les aixetes que purifiquin l'aigua per reduir el consum d'envasos.
- Fomentar els envasos reutilitzables: carmanyoles, bosses de tela, cantimplores, piles recarregables...
- Reutilitzar els llibres de text i utilitzar els fulls per les dues cares.
- Les campanyes de sensibilització no són efectives, haurien de ser més radicals.
- Fer cobrar les bosses de plàstic o no donar-ne.
- Incloure al preu dels productes el seu cost d'eliminació.

Altres comentaris

- El millor residu és el que no es produeix.
- "Enviar residus a l'espai"
- El problema és que comprar és més barat que reutilitzar.
- No utilitzar safates de plàstic en un esdeveniment suposadament sostenible.

Part regional

Sessió 3

El residus

QUINA SERIA LA MILLOR MANERA DE PROMOURE LA CONVERSIÓ DE RESIDUS EN RECURSOS?

- En general, recuperar vells costums de reutilització:
  - reutilitzar l'oli per cuinar diferents plats
  - reomplir ampolles i pots de llegums
  - paper com a recipient de closques de pipes
  - respalls de dents per netejar les cantonades de la casa
  - el cartró del paper de vater per construir jocs per a nens
  - xapes de cervesa per a fer cortines
  - col·locar contenidors soterranis, ocupa menys espai i si és recollida pneumàtica evita l'impacte del transport.
- Es podria universalitzar mitjans la distribució de eines per reciclar, com per exemple la recollida d'oli.
- Els productes ecològics i de comerç just sovint són més cars, difícils de trobar i estèticament pitjors, s'haurien de millorar i fer més accessibles.
- Hauria d'haver-hi més contenidors per reciclar, queden lluny de casa.
- Compensar les persones que reciclen, premiar des dels ajuntaments els barris que reciclen mes.
- Que els bitllets de metro siguin de plàstic i recarregables.
- Endurir la legislació i la normativa municipal sobre la generació de residus i el reciclatge.

Altres comentaris

Si reutilitzem molt, al final tindrem massa productes.

Part regional

Sessió 3

Preguntes de votació i resultats

El residus

Els pobles amb menys de 5000 habitants no estan obligats al reciclatge de residus orgànics. Què prioritziaries per fomentar-lo?		
1	Obligar als ajuntaments a tenir 1 o 2 contenidors repartits pel terme municipal;	11.76 %
2	Promoure la recollida setmanal de la matèria orgànica per zones rurals	19.12 %
3	Demander subvencions a la Generalitat perquè s'apliqui la recollida en aquests pobles	19.12 %
4	Fer una campanya de sensibilització a la població i després posar els contenidors	29.41 %
5	Promoure la recollida porta a porta d'aquests residus	10.29 %
6	No fer-hi res perquè són pocs habitants i l'impacte no és tant gran	1.47 %
7	Cap de les mesures anteriors em convenç	8.82 %
Vots perduts 0.01%		

Què creus que fomentaria millor la reducció de residus, sobretot a Catalunya?		
1	Pujar els impostos als productors de materials no reutilitzables	17.46 %
2	Obligar als comerciants a usar bosses de cartró	4.76 %
3	Dotar a les botigues de màquines per retornar productes de plàstic, vidre, etc.	22.22 %
4	Aplicar un import al consum de bosses de plàstic	11.11 %
5	Promoure els envasos reutilitzables, la compra a granel...	22.22 %
6	Fer campanyes periòdiques de sensibilització a la població	6.35 %
7	Cap, perquè és molt difícil coordinar diferents sectors i l'oferta de material no reutilitzable és massa ampli	4.76 %
8	Cap de les mesures anteriors em convenç	11.11 %
Vots perduts 0.01%		

Part regional

Sessió 3

Preguntes de votació i resultats

El residus

Quina creus que seria la millor opció per promoure la conversió de residus en un recursos?		
1	Donar més pressupost per a la investigació en producció d'energia a partir de residus i reduir el pressupost destinat a la recollida selectiva	15.63 %
2	Fer més competitiva l'energia provinent de residus	4.69 %
3	Combinar l'ús d'energia provinent dels residus (en un 25%) amb l'energia provinent d'altres fonts (en un 75%)	28.13 %
4	Donar facilitats per les indústries i les granges per a que puguin reconvertir tot els seus residus en energia	31.25 %
5	No apostar-hi massa ja que són processos cars i poc rentables	1.56 %
6	No ho sé	18.75 %

Quina d'aquestes estratègies consideres més important per promoure el sector que treballa en la recuperació i restauració de materials?		
1	Unificar les entitats que treballen en el mateix tipus de material	29.23 %
2	Regular els mercats d'intercanvi perquè no perdin el seu valor d'acció	7.69 %
3	Informar la població sobre l'existència d'aquestes iniciatives	33.85 %
4	Vetar l'àmbit d'actuació de les entitats que treballen en temes que cobreixen els serveis municipals (p.ex. la recollida de mobles)	10.77 %
5	Deixar que el sector creixi per si sol, a través del boca-orella dels propis ciutadans	4.62 %
6	No hi faria res perquè considero que no és important	0 %
7	No ho se	13.85 %

Volem agrair la col·laboració al projecte IDEAL-EU de totes aquelles persones que l'han fet possible:

Departaments de la Generalitat de Catalunya:

- Secretaria de Joventut
- Departament d'Educació
- Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació
- Secretaria per a la Unió Europea
- Departament de Medi Ambient
- Oficina del Canvi Climàtic
- Centre de Didàctica de les Ciències als Instituts d'Educació Secundària

Altres:

- Josep Enric Llebot (Universitat Autònoma de Barcelona)
- Institut Municipal d'Educació de Barcelona
- Agrupament Fent camí. Minyons Escoltes
- Esplai Uraka de Begues
- Observatori Cibernetat
- Servei d'Informació Prat Sostenible
- Consell Nacional de la Joventut de Catalunya
- Fundació Catalana de l'esplai
- Fundació Pere Tarrés
- Minyons escoltes
- Acció Escolta
- Esplais Catalans
- Escoltes Catalans
- Esplai Xerinola de Sant Carles de la Ràpita
- Col·legi de Ciències Ambientals
- Associació Catalana de Ciències Ambientals
- Citilab
- ARC Mediació ambiental

Instituts i centres d'Educació Secundària:

- IES Intermunicipal del Penedès (Sant Sadurní d'Anoia)
- IES Marianao (Sant Boi de Llobregat)
- IES Martí i Pol (Cornellà)
- IES Mercè Rodoreda (Hospitalet)
- IES Vila de Gràcia (Barcelona)
- IES Lluís de Peguera (Manresa)
- Escola Joan Pelegrí (Barcelona)
- Escola Mare de Déu de Montserrat (Barcelona)
- Escola del Treball de Barcelona (Barcelona)
- Escola Mare de Deu del Carme (El Prat)

